ANUL III. — Nr. 900. EDIȚIA A DOUA MERCURI, 31 IULIE 1891

NUMĔRUL 10 BANĬ

ABONAMENTELE
ÎNCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CĂREĬ LUNĬ
și se plătesc tot-d'a-una 'nainte

In Bucureștĭ la casa Administrațieĭ.
Din *Județe* și *Străinătate* prin mandate postale
Un an în țară 30 leĭ; în străinĕtate 50
Șease lunĭ „ 15 „ „ „ 25
Treĭ lunĭ „ 8 „ „ „ 13
Un numĕr în Străinĕtate 15 banĭ

MANUSCRISELE NU SE NAPOEAZĂ

Adevĕrul

Să te ferești, Române! de cuĭŭ strein în casă.
V. Alexandri.

NUMĔRUL 10 BANĬ

ANUNCIURILE
Din BUCUREȘTĬ și JUDEȚE se primesc: NUMAĬ la ADMINISTRAȚIE.
Din STRĂINĔTATE, direct la administrație și la toate Oficiile de publicitate.
Anunciurĭ la pagina IV . . . . . . 0.30 b. linia
„ „ „ III . . . . . . 2.— leĭ
„ „ „ II . . . . . . 3.— leĭ
Inserțiunele și Reclamele 3 leĭ rândul.
LA PARIS, ziarul se găsește de vênzare cu numĕrul la kioșcul No. 117, Boulevard St.-Michel.

UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANI

ADMINISTRAȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

DIRECTOR POLITIC: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

ABUZURILE DE LA DOMENII

Bismarck și Alianța Rusă

GENERALUL CRUȚESCU

O SINUCIDERE EXPLICATĂ

DIN VÂLCEA

D-luĭ Primar al Craioveĭ

UN RESPUNS

SUVERANELE FUMĂTOARE

LACRIMILE JEANEI

București, 30 Iulie 1891.

ABUZURILE de la DOMENII

Un ziar guvernamental ne aduce îmbucurătoarea știre că, în urma denunțărilor noastre, s'a constatat că într'adevĕr se comit abuzurĭ la ministerul de domeniĭ și s'a ordonat o anchetă.

Naționalul, căcĭ el e acest binevestitor, spune ce-ĭ dreptul, că denunțările noastre aŭ *un început* de adevĕr; dar noĭ știm ce însemnează la un oficios a mărturisi pe jumĕtate un abuz. Aceasta însemnează că abuzurĭ multe și marĭ s'aŭ comis la acel departament și că ministrul însu-șĭ s'a alarmat și a recunoscut, că a nu lua o mĕsură energică, înseamnă a ieși pătat el singur.

Ne pare decĭ foarte bine că s'a ordonat o anchetă și împărtășim cu totul părerea *Naționaluluĭ*, că șefiĭ de serviciŭ bănuițĭ, să fie suspendațĭ pe tot timpul ancheteĭ. Această mĕsură trebue să se ia cât de repede, pentru ca vinovațiĭ să nu aibă timpul de a distruge actele compromițătoare pentru eĭ și de a'șĭ lua mĕsurile necesare pentru a ieși basma curată.

Nu e vorba, nu ne așteptăm la lucru mare din partea ancheteĭ ordonate de ministru. Știm foarte bine că în asemenea împrejurărĭ, se pune totul în cumpănă pentru ca adevĕrul să nu iasă întreg și în toată grozăvia luĭ la lumină. Și grozave ar fi faptele carĭ, suntem sigurĭ, s'ar putea descoperi la ministerul domeniilor, dacă ancheta nu s'ar mulțumi la o cercetare superficială și ar căuta să sape rĕul de la rădăcină, să întindă investigațiile sale asupra întreguluĭ sistem de administrație la acest departament.

Știm însă bine, că aceasta nu se va face. Ancheta se va mărgini la cercetarea câtor-va funcționarĭ și a câtor-va dosare.

Ea va fi animată, ca și guvernul, de dorința de a evita un scandal prea mare, care ar sdruncina prestigiul stăpâniriĭ.

Pentru vinovațiĭ superiorĭ, vor umbla cărțile de vizită cu vorbe dulcĭ, scrisorile de implorare, fustele și șoaptele la ureche. Și rezultatul definitiv va fi că, atuncĭ când, fără voe, ancheta va da peste fapte îngrozitoare, toată furia eĭ se va îndrepta în potriva vre-unuĭ nenorocit slujbaș de a doua mână, care va purta poate o părticică de vină; dar care va trebui să plătească oalele sparte de ceĭ marĭ, dacă nu va avea protecție.

Dacă faptele însă se vor putea cocoloși, atât maĭ bine. Toțĭ interesațiĭ — afară de victime — vor fi veselĭ și un comunicat plin de emfază va apare în *Monitorul oficial* pentru a desminți *infamele calomniĭ* ale gazetelor carĭ nu respectă cele sfinte și monarchice.

Și atuncĭ, pas de maĭ fă v'ro denunțare în contra cuĭ-va de la ministerul domeniilor. Toțĭ acuzațiĭ vor veni să se justifice cu comunicatul *Monitoruluĭ oficial*.

Iată la ce ne așteptăm noĭ, necredincioșiĭ și cârtitoriĭ actualeĭ stărĭ de lucrurĭ.

Nicĭ nu știm cine face ancheta, nicĭ nu știm asupra căror fapte anume s'a hotărît o cercetare, și totușĭ suntem așa de pesimiștĭ, prezicem cu atâta siguranță un sfîrșit nul aceste ĭ anchete.

Toțĭ oameniĭ ordineĭ stabilite, toțĭ închinătoriĭ regimuluĭ de azĭ (și toțĭ acești închinătorĭ sunt ipocrițĭ) toțĭ se vor scandaliza de negrele noastre prezicerĭ.

Noĭ însă, fără a șovăi, dar fără a învinovăți pe o anume persoană, saŭ pe maĭ multe, — căcĭ nu e vina unuia saŭ maĭ multor indivizĭ ca atarĭ — menținem ceea ce am spus; așteptăm ca prezicerile noastre să se realizeze punct cu punct.

Am fi, negreșit, foarte veselĭ, dacă rezultatul ancheteĭ ne-ar da o desmințire și am înregistra-o cu cea maĭ mare grabă; dar eventualitatea aceasta e așa de puțin probabilă: speranța aceasta a fost de atâtea orĭ desmințită, în cât e o adevĕrată naivitate ca cine-va s'o maĭ aibă.

De alt-fel, avem un semn bun: *Naționalul* a zis, că denunțările conțin *un început* de adevĕr. Aceasta e și mĕsura ancheteĭ.

Va fi *un început* de anchetă, care va descoperi *un început* de abuz și *începutul* se iartă. **S.**

Bismarck și Alianța rusă

Iată opinia luĭ Bismarck asupra alianțeĭ ruse:

Din ziua când om făcut să se iscălească tractatul Tripleĭ Alianțe și cu tot tratatul, am știut să scap Germania de o opoție fățișă din partea Rusieĭ; dar tot-d'a-una am știut să țin două feare în foc (*zwei eisen im feuer*). Diplomația germană, în ultimele timpurĭ, a făcut treĭ greșelĭ marĭ: avansurile făcute Francieĭ, când cu expoziția de la Berlin, chestie care s'a sfîrșit așa de prost cu visita împărătese Frederic la Paris, făcută cu așa de puțin tact; avansurile acestea eraŭ de natură să facă pe Germania să fie bănuită de Rusia și să facă pe guvernul Țaruluĭ să crează că Germania caută să micșoreze influența rusească la Paris. A doua greșală a fost că împăratul Wilhelm II a anunțat singur și cel dintâiŭ înoirea Tripleĭ Alianțe, ceia ce firește trebuia să agraveze raporturile dintre Rusia și Germania. In sfîrșit visita la Londra a luĭ Wilhelm II, așa de sgomotoasă și de demonstrativă, a fost privită de Franța și Rusia ca o provocare, tot ea a pregătit terenul pentru contra manifestarea de la Cronstadt.

TELEGRAME

LONDRA, 29 Iulie.—Congresul de higienă și de demografie s'a deschis azĭ de prințul de Galles. 2300 de delegațĭ aŭ asistat, dintre carĭ principaliĭ savanțĭ aĭ Europeĭ.

PARIS 29 Iulie. — „Agenția Havas" anunță că Marele Duce Alexe, care trebuia să sosească în timpul diminețeĭ la gara de Nord, unde era așteptat de personalul ambasadeĭ Ruseștĭ și de miĭ de persoane, n'a sosit. Lumea nu'șĭ poate explica această întârziere.

VIENA, 29 Iulie. — Regele Serbieĭ, însoțit de D-niĭ Risticĭ, Pasicĭ și suita sa, a sosit la 10 ore seara.

Generalul Crutescu

Aflu că D. Ministru de resboĭ a însărcinat pe D. General Crutescu de a face o anchetă asupra unor fapte puțin corecte publicate în coloanele acestuĭ ziar și atribuite Loc.-Colonel Căplescu.

Nu cunosc pe D. General Crutescu, dar cunosc pe căpitanul Crutescu—Generalul de astăzĭ va înțelege de sigur ce voesc a spune prin aceste cuvinte:—nu știŭ dacă ancheta s'a făcut saŭ când se va face; dar ceea ce știŭ este, că D. General Crutescu a comis saŭ a lăsat să se comită un scandalos abuz de putere.

Locotenentul Hakman e pus la secret din ziua, în care a apărut în Adevĕrul *scrisoarea luĭ.*

Nimenĭ nu'l poate vedea; el nu poate corespunde cu nimenĭ. Cumnatul sĕŭ, D. I. Arghiropol, a fost din Bucurescĭ la Craiova pentru a'l vedea și a se întreține despre oare-care afacerĭ de familie; dar s'a lovit de ordinul dat și s'a întors fără să fi vĕzut pe locotenentul Hakman.

In dosul căruĭ articol din codul penal se va adăposti D general Crutescu pentru a explica acest ordin brutal?

Trist început de anchetă, care nu promite nimic demn!

Căpitanul Crutescu—ca mulțĭ alțiĭ—a beneficiat de multă indulgență și astăzĭ este General.

Nu cer D luĭ General Crutescu indulgență, în ancheta pe care este însărcinat a o face; dar am dreptul săĭ cer nepărtinire și dreptate.

Prestigiul epoletelor pe care le poartă îĭ impune datoria de a fi nepărtinitor și drept cu riscul chiar de a lovi în amiciĭ sĕĭ.
A. V. B.

DIN VÂLCEA

S'a scris în coloanele acesteĭ gazete faptul imoral și murdar săvârșit de profesoara de la școala de fete din urbea Ocna, Ana Rădulescu, fata preotuluĭ Constantin Rădulescu, profesor la școala de băețĭ din aceeașĭ urbe. S'a arĕtat pe larg legăturile amoroase ce le întreținea cu cumnatul sĕŭ legitim, Michăiță Enescu Pribeanu, cu care a făcut două copile și a căruĭ soție a murit numaĭ din cauza aceasta, adică când a aflat și a prins chiar asupra faptuluĭ pe soțul eĭ legitim cu sora sa maĭ sus numită.

Eĭ bine, în urma celor scrise în această gazetă, cât și a procesuluĭ-verbal încheiat de Primăria locală, aflăm că această imorală profesoară a cerut revizoruluĭ de Vâlcea să facă un raport la Minister pentru a eĭ permutare.—Nu aceasta, cere morala publică, nu permutarea eĭ de la o comună ca Ocnele-Marĭ la vre-o altă comună ca Câmpina saŭ Găeștĭ, unde să-șĭ continue faptele eĭ murdare și revoltătoare; nu, morala publică cere a se suspenda imediat din funcțiune această institutoare tip de pudoare și a se trimite înaintea juriuluĭ profesoral, pentru a o înfiera pentru tot-d'auna. De și faptul se va înainta parchetuluĭ de Vâlcea și Ministeruluĭ respectiv, când primarul și va complecta ancheta sa, Revisorul de Vâlcea însă, chip al duhuluĭ și al blândețeĭ, n'a luat până acum nicĭ o mĕsură, nicĭ n'a s'a deranjat a se duce în localitate pentru a vedea cum staŭ lucrurile. Și dacă cine-va îĭ întreabă de acest scandal, rĕspunsul îĭ este foarte inocent: „de frate, am auzit și eŭ, dar nu mi-a reportat nimenĭ". O doamne, D-le Rizescu, ce suflet inocent și ce inimă blândă eștĭ! Noĭ aștia însă, cerem isgonirea din corpul învĕțătoresc a celeĭ maĭ compromise institutoare. Și tot D-ta D-nule Rizescu povestaĭ că astă toamnă pentru 6 locurĭ vacante de institutoare, s'aŭ presentat 90 de aspirante. Și pentru aceia noĭ cerem isgonirea acesteĭ institutoare, pentru a se face loc uneĭ fete, care prin muncă și cinste să'șĭ scoață hrana și să'șĭ facă viitorul.

In comuna Mihăeștĭ, cea maĭ importantă și cea maĭ frumoasă comună din Vêlcea, se află ca învĕțătoare la școala mixtă o Doamnă Ivanovicĭ. Pe lângă gradul eĭ de incultură, maĭ are și alte păcate; vițiul bețieĭ și din el alte vițiĭ, fac ca această D-nă să fie un al doilea scandal de învĕțătoare la Vêlcea. Nĭ se spune de toțĭ că sătenii o duc de la han acasă pe mâinĭ în cea maĭ deplorabilă stare de beție. D-nul Revizor o știe bine aceasta, dar tace, căcĭ este duhul blândețeĭ.

Tot D-nul Revizor ne povestea maĭ deunăzĭ, că o altă D-șoară învĕțătoare a născut în pragul școleĭ; iar alta a născut chiar în ceasul cununieĭ în biserică. Și aceste cazurĭ le cunoaște D-nul, dar tace, căcĭ așa scrie la carte: „Tăcerea e dulce" și D-luĭ revizor îĭ place să fie chipul blândețeĭ.

Iată pe ce fel de mâinĭ ajung copiĭ și copilele țăranilor noștri! Se pare că pentru țăranul Român nu maĭ este nicĭ cinste, nicĭ dreptate și nicĭ chiar D-zeŭ în cer! Căcĭ dacă ar fi un D-zeŭ acolo, sus în cer, ar trăsni pe mișeiĭ carĭ ișĭ permit a batjocori tinerile odrasle ale nenorociților sătenĭ!

Nu dă D-zeŭ un foc, un potop, saŭ o ciumă, care să curețe ticăloșia din lume, căcĭ alt-ceva n'aĭ ce să maĭ zicĭ. Și țara maĭ plătește 33 de revizorĭ a 450 leĭ pe lună, saŭ a 5,400 leĭ pe an, care face suma de 178,200 leĭ anuală! Și aceasta pentru ce? O voiŭ arăta în numĕrul viitor.
Din Bravită.

UN RESPUNS

Primim din partea D-luĭ inginer Toncoviceanu urmĕtorul rĕspuns la memoriul publicat de noĭ, în chestia vênzăreĭ moșieĭ Deleanca.

Domnule Director,

Sosind în Bucureștĭ aseară, mi s'a arătat de un amic maĭ multe numere din ziarul *Adevĕrul* dirigeat de D-v. în care s'a publicat un Memoriu asupra efectuăreĭ vênzăreĭ moșieĭ statuluĭ Deleanca din Ilfov, și fiind-că în acel Memoriu se vorbește și de mine îmĭ permit a vĕ ruga, basat și pe promisiunea verbală ce 'mi ațĭ dat să bine voițĭ a publica mica mea apărare la neadevĕrurile înserate.

Mi se impută că, prietin cu inginerul G. V. Cordea, am scos copie după planul lucrat de D-luĭ și că, m'am dus la localitate numaĭ ca să fac act de presență. Neadevĕr, de oare-ce din ordinul Ministeruluĭ Domeniilor cu No. 42392 din 27 Septembrie 1889, pe care vi l'am presintat în originalul D-v., resultă că, pentru orientarea în lucrare, mi s'a trimis planul cu hotărnicia din 1850 de inginerul Râmniceanu, un plan din 1880 de inginerul G. V. Cordea, un memoriu și copia după avizul D luĭ inginer diriginte No. 536. spre a mă conforma și a reserva numaĭ a 4-a parte.

Prin urmare mi s'a trimis de onor. Minister, iar nu că l'am luat de la prietenul G. V. Cordea chiar cum se zice.

Asemenea când memoriu zice că am pășit la localitate, că m'am plimbat cu trăsura pe cele 6000 pogoane, că am lucrat 4 zile și am mĕsurat această suprafață și desfid pe orĭ ce inginer să ateste că se poate mĕsura o suprafață de 6000 pogoane în 4 zile, rĕspund că regret că scriitorul memoriuluĭ nu este înginer căcĭ s'ar fi convins singur, de oare-ce vĕd că are cunoștințe de tot ce se face în Minister, că ar fi vĕzut raportul meŭ cu No. 5 din 16/28 Martie 1890, în care se zice că planul proiect de parcelare este însoțit de calculul triunghiurilor și calculul distanțelor la meridiană și perpendiculară. lucrarea trigonometrică, care bine înțeles că nu se face alergând pe jos cu lanțu la toate punctele, ci în trăsură la vârfurile triunghiurilor, apoĭ dacă ar fi fost numaĭ pentru a face act de presență cum se afirmă prin memoriu, pentru ce tot memoriu zice că am lucrat 4 zile plimbându-mĕ în trăsură? In ceea ce privește apa Ialomițeĭ nu are de cât să se compare planul meŭ cu acel pe care zice că l'am copiat pentru a se vedea diferința; maĭ mult, decĭ numaĭ 4 zile mi-a trebuit pentru această lucrare, saŭ de și numaĭ act de presență am făcut în localitate, lucrarea dându-mi-se la 27 Septembrie 1889 de Onor Minister cu No. 42.392, cu toate astea nu am depus-o după verificare, de cât la 16/28 Martie 1890, cu relația mea No. 5.

Ca să termin, D-le Director, memoriul zice că statul nu dă în mâna inginerului contractant de cât o simplă schiță de mână, și după ordinul cu No. 42.392 din 1889 al Onor. Minister ațĭ vĕzut că mi s'a trimes 2 planurĭ, o hotărnicie și memoriul, prin urmare încă un neadevĕr; maĭ mult, se zice că am primit suma de 4,500 leĭ, alt neadevĕr, căcĭ până azĭ pentru 3254 hectare 5439 m. p., am primit numaĭ leĭ 1627 banĭ 27 cum am cerut cu adresa No. 7/90.

Primițĭ vĕ rog D le Director asigurarea distinseĭ mele considerațiunĭ.

Inginer, **I. B. Toncoviceanu**
1891, Iulie 29.

D-luĭ PRIMAR AL CRAIOVEĬ
Ulise Elie Boldescu

Domnule,

Când am citit în ziarul *Adevĕrul* din 24 Iulie curent, rĕspunsul ce 'mĭ aĭ dat scrisoreĭ ce ți-am adresat m'am întrebat: Să fie oare Primarul capitaleĭ unuĭ județ de 360.000 locuitorĭ, al doilea după Bucurescĭ, care 'mĭ scrie, orĭ vre-un birjar care în cariera sa ar fi contractat multe obiceiurĭ urîte?

Stilul este omul, și poțĭ vedea prin el ca printr'o oglindă, educațiunea și moralitatea ce o posedă. Eŭ nu am scris, și nicĭ nu scriŭ luĭ Ilie Boldescu, căcĭ ar fi o înjosire pentru mine că staŭ la vorbă **cu acela care a fugit din arestul poliţieĭ franceze deghizat cu perucă blondă şi cu haine de pahonţ;** tot asemenea nu pot să staŭ la vorbă cu acela care dupe cum s'a vorbit la toate alegerile, în calitate de consilier comunal s'ar *fi încercat să fure testamentul repausatuluĭ Aman pentru ca să 'șĭ apropieze averea...*

Nu, pentru asemenea oamenĭ ast-fel pecetluițĭ numaĭ dispreţul este mântuirea lor, căcĭ eĭ sunt în tocmaĭ ca prostituatele ordinare, carĭ cu orĭ-ce găteală s'ar împodobi, și orĭ cât s'ar deghisa și la față și la nume, le cunoscĭ de departe că sunt niște femeĭ perdute....

Cine a cetit *Adevĕrul* a remarcat că Primarul Craioveĭ în tot lungul prozeĭ sale nu încetează un singur moment a nu vorbi de pungășiĭ, gheșefturĭ, *sacrificiĭ morale și materiale* etc. etc.

Auzițĭ cetitorĭ aĭ ziaruluĭ *Adevĕrul*, Ilie Boldescu vĕ vorbește în numele moralitățeĭ!!! El, care vecinic a încuragiat direct orĭ indirect corupția cea maĭ murdară, fie prin cafenele-chantante, fie cu țĕrănimea la ultimele alegerĭ de Cameră.

Eŭ unul, care am cetit proza D-tale, D-le Ilie, imediat mi-am imaginat pe prostituata care în piața mare ar striga: *Privițĭ-mĕ, sunt femee cinstită, nu vedețĭ că sunt și eŭ gătită ca și cele-l'alte cucoane, ba poate chiar și maĭ lucsoasă ca ele!* Tot ast-fel și D-ta te recomanzĭ singur craiovenilor, că eștĭ om onest, moral, devotat bineluĭ public, că facĭ sacrificiĭ morale și materiale etc. etc.

Inchide ochiĭ și fugĭ din Craiova, D-le Primar, căcĭ aĭ dat peste mine, care am fruntea curată și dacă m'am sacrificat pentru orașul meŭ, este că simțeam cum trebue să simtă orĭ-ce Craiovean de baștină cinstit și moral.

Vorbeștĭ de *sacrificiurĭ morale!!!* Nu cum-va voeștĭ să spuĭ că aĭ venit în Cra-

iova noastră ca să ne daĭ o doză de moralitate, nouĕ pe carĭ ne crezĭ imoralĭ şi necinstiţĭ şi inculţĭ?...

Dar ceea-ce nu poţĭ înţelege D-ta, D-le Primar, este că de ce nu precisez fapte, adică că de ce nu spun de exemplu că în cutare dosar, fila cutare se găseşte verĭ un compt fictiv care v'ar pune pe gândurĭ, saŭ că cutare cumpărătoare orĭ afacere s'a făcut în mod incorect şi ar atrage dupe sine chemarea D-tale într'o altă funcţiune maĭ puţin lucrativă ca cea de azĭ.

Ce naivitate din parte-ţĭ, D-le Primar! Ar fi întocmaĭ ca şi cum prefectul de Tulcea ar trimite luĭ Licinschi, orĭ guvernul Turcesc luĭ Athanase o scrisoare c'am ast-fel scrisă:

Vezĭ că în cutare zi la cutare oră, să te găsesc în cutare loc, unde voiŭ veni cu călăraşĭ să te prind... (pardon de comparaţie).

Maĭ vorbeştĭ, Domnule primar, de stima cetăţenilor Craiovenĭ, până să spuĭ că legalminte nu eştĭ primarul Craioveĭ, fiind-că alegerea D-tale s'a făcut cu forţa contra dorinţeĭ orăşenilor şi contra dispoziţiunilor guvernuluĭ.

Aşa e că de când esistă Craiova nicĭ o dată alegere maĭ murdară şi maĭ odióşă nu s'a vĕzut până la alegerea D-tale?

Dacă în acele momente, prefectul Economu şi ar fi înţeles misiunea luĭ n'aĭ maĭ fi azĭ prin Craiova noastră, cĭ....

Maĭ vorbeştĭ de alegerĭ! că eŭ n'am reuşit să mă aleg deputat.

Orĭ care altul ar putea să vorbească de ultimele alegerĭ, numaĭ D-ta nu; căcĭ metoda de imoralitate şi şarlatanie politică ce aĭ întrebuinţat, va rĕmâne memorabilă printre Craiovenĭ.

Aĭ târît în noroiŭ mandatul de primar al Craioveĭ, când aĭ pornit din cărciumă şi aĭ impus cărciumarilor să dea ţĕranilor alegătorĭ mâncare şi multă bĕutură ca să poată apoĭ să te voteze!! şi când cetăţeniĭ Craiovenĭ 'ţĭ aŭ presintat compturile i-aĭ dat afară!!!

D-ta vorbeştĭ de lumina electrică?

Se vede treaba că nicĭ până azĭ n'aĭ ajuns să pricepĭ serviciul imens ce eŭ am adus Craiovenilor meĭ; nu cum-va tot vezĭ şi azĭ beneficiul real ce aĭ fi putut trage atuncĭ din această afacere? Când eŭ mĕ găsesc alăturĭ cu Craioveniĭ de de inimă toţĭ în frunte cu un Nae Popp, şi D-ta **condamnat de justiţie ca să ne plăteştĭ până şi daune interese** înţelegĭ bine că Craioveni nu pe D-ta te vor iubi, eĭ te dispreţuiesc zilnic cum bine vezĭ; orĭ poate te supără cele 300 voturĭ ale mele de la colegiul II-lea de Cameră, adică ale orăşenilor Craiovenĭ?

Aceasta nu trebuie să te supere, căcĭ aĭ smuls şi D-ta ţăranilor 900 voturĭ cum Craioveniĭ ştiŭ foarte bine...

In resumat, D-le primar, azĭ în Craiova opiniunea generală e că oraşul nostru se găseşte insultat având ca primar al sĕŭ pe un om cu un trecut şi present odios şi corupt; oraşul Craiova a eşit din lângezire şi el cere dreptate.

Guvernul de azĭ, şi în special Domnul Lascar Catargiu, dacă crede că un om de pripas ca D-ta, care aĭ păscut timp de 4 anĭ de când aĭ intrat în Craiova politică (auzĭ Ilie şi om politic) cincĭ felurĭ de ierburĭ, 'ĭ face cinste, să te ţie; noĭ însă Craioveniĭ de baştină, carĭ ne iubim şi ne respectăm oraşul şi leagănul părinţilor noştri, 'ţĭ vom resplăti în curând insulta, corupţiunea şi demoralisarea ce aĭ introdus în oraşul nostru o dată cu venirea D-tale aicĭ.

Nu uita, D-le primar, că cel care a întrebuinţat peruca şi hainele pe pahonţ ca să fugă din arestul poliţieĭ francese, se va găsi într'o zi, aceia foarte apropiată, când să 'şĭ zică:

Şi eŭ credeam că la Craiova voiŭ putea trece de om... iubit după ce am aruncat la frontiera francesă, peruca blondă şi gulerul cernit!!!....

Inginer **V. Ştefănescu.**

Craiova 26 Iulie 1891.

SUVERANELE FUMATOARE

Un jurnal strein a făcut o mică cercetare asupra obiceiurilor suveranelor Europeĭ.

Din această cercetare reese că împărăteasa Austrieĭ fumează pe zi de la treĭ zecĭ până la patru zecĭ de ţigărĭ de tutun turcesc.

Pe masa sa stă toată ziua o cutie de argint cu ţigărĭ şi o farfurie de aur pentru cenuşe.

Ţarina are şi dânsa o mare poftă pentru tutun, dar nu fumează de cât în buduarul sĕŭ, care este împodobit cu nişte superbĭ palmierĭ, înfăţişind ast-fel în miniatură, una din cele maĭ frumoase sălĭ din Alhambra.

Regina Margareta fumează, şi chiar maĭ mult, dar numaĭ când este singură.

Regina Regentă a Spanieĭ consumă foarte multe ţigărĭ de tutun Eghiptean.

Regina Natalia a Serbieĭ fumează fel de fel de tutunurĭ, din care are o colecţie întocmaĭ ca şi Regina Românieĭ.

Contesa de Paris nu găsêşte nimic bun de cât tutunul de Havana şi fica sa, Regina Portugalieĭ îşĭ aduce ţigările din Dresda.

RECOLTA

LONDRA, 29 Iule. — *Standard* află din New-York, că recolta Statelor-Unite se urcă la 75.000.000 ectolitre, din carĭ 25.000.000 sunt destinate exportuluĭ. La Şicago este înmagazinat de 7 orĭ atâta grâŭ şi de 5 orĭ atâta secară de cât în 1890 fără ca să fi produs vr'o scădere considerabilă.

PETERSBURG, 29 Iulie. — *Monitorul financiar* anunţă că nu este vorba de o ordonanţă care opreşte exportul grâurilor, dar reaua recoltă a câtor-va districte va avea ca consecinţă de a îngriji aprovizionarea acestor districte, şi prin urmare va fi nevoe de a aduce restricţiunĭ exportuluĭ.

INFORMAŢIUNĬ

CRIMA DIN CALEA MOŞILOR

Amănunte nouĭ

Asasiniĭ aŭ mărturisit că după comiterea crimeĭ, ar fi voit să ucidă pe băiatul care le dase ajutor temându-se ca el să nu 'ĭ trădeze.

Reines n'a voit însă, ş'apoĭ împrejurările făceaŭ ca planul acesta să nu reuşească şi din această neînţelegere a celor douĭ asasinĭ băiatul Marin Dumitru a scăpat.

Pe când un sergent îl ducea la poliţie din ordinul Procuroruluĭ care ancheta faptul, băiatul întreba mereŭ:

— Ce-o să 'mĭ facă acolo?

Sergentul i-a spus că o să'l întinză la maşină, o să'l puie la caznă şi alte multe fantezii de acestea, carĭ îl îngroziră peste măsură şi la poliţie, când D-l Inspector Florescu i-a făgăduit că dacă spune ce ştie nu 'ĭ face nimic, el a preferit să facă declaraţia pe care am publicat'o în numĕrul nostru de ierĭ.

Ceĭ doĭ asasinĭ, Veis şi Reiner, aŭ fost prinşĭ pe la locuinţele lor fiind sigurĭ că băiatul nu-l va denunţa.

Duminecă Veis, se duse la birtul ovreiesc din strada Şelarĭ şi Covacĭ şi dete o cutie pecetluită birtaşiţeĭ zicând s'o ţie câte-va zile că are treabă să se ducă la un loc cu stăpânul sĕŭ.

In acea cutie eraŭ lucrurĭ furate de la victimă.

Cutia a fost luată de către poliţie.

Toporul şi cuţitul luĭ Reiner aŭ fost găsite în puţul sĕŭ din curte, împreună cu iataganul adus de către Veis.

Amanta luĭ Reiner se află şi ea depusă şi a mărturisit că ea a ajutat să se ascunză baniĭ în turnura rocheĭ.

In urma mărturisirilor complecte, făcute în faţa judecătoruluĭ de instrucţie D. Stătescu, aŭ fost depuşĭ.

* * *

Cadavrul nenorocituluĭ Gogu, a fost înmormêntat erĭ dupe ce i s'a făcut autopsia.

Iohan Veis e de vr'o 40 de anĭ, are o figură respingătoare. E nalt, poartă nişte favorite numaĭ cât obrazul şi vocea-ĭ e neplăcută.

Gnorge Reiner. Este nalt, are o barbă blondă maĭ mult roşie şi înfăţişarea 'ĭ este şi maĭ neplăcută.

E greoiŭ şi vorbeşte apăsat, aspru şi răguşit puţin.

E destul de puternic şi ar fi putut să înăbuşască pe victima sa strîngînd'o în braţe, el este în vêrstă de aproape 50 de anĭ.

Marin Neculae de vr'o 16 anĭ. Statură puţin desvoltată. Ochiĭ viĭ, nervos. A conceput crima spre a se resbuna de prostul tratament şi de bătăile suferite.

*

Domnul doctor Minovicĭ a păstrat capul şi coastele unde victima a primit loviturile şi după ce le va prepara le va păstra în muzeul criminal, aceste probe a le înfiorătoareĭ crime.

Ele vor fi arătate juraţilor ca probe convingătoare. **Mephisto.**

—⁜—

Parchetul din Iaşĭ a primit ordin de la D. Exarcu, ministru ad-interim al justiţieĭ să facă ancheta la Iaşĭ asupra morţeĭ consuluĭ Pietschka şi să nu ţie seamă de opunerea consuluĭ german.

—⁜—

Dacă, în această ţară, s'ar aplica legea în toată rigoarea eĭ, doctorul Rosenthal din Iaşĭ ar trebui dat în judecată.

Nu ştie oare D-sa că nimenĭ nu are dreptul de a se atinge de un cadavru, fie el rezultatul uneĭ sinuciderĭ saŭ al unuĭ asasinat, înainte de sosirea unuĭ membru al parchetuluĭ?

Nu ştie oare D-sa cŭ nicĭ un medic nu are dreptul de a constata prin un *visum repertum* cauza uneĭ morţĭ violente, de cât în faţa unuĭ membru al parchetuluĭ?

Cu ce drept doctorul Rosenthal a redactat *visum repertum* constatând că moartea defunctuluĭ consul austro-ungar Pietschka este rezultatul uneĭ sinuciderĭ?

O repetăm, dacă legea se aplică în această ţară, parchetul de Iaşĭ trebue să-'şĭ facă datoria, şi să dea în judecată pe doctorul Rosenthal

—⁜—

Intrebăm pe D-l Duca, directorul general al Căilor Ferate, cum se face că uniĭ frânarĭ şi macagiĭ nu primesc leafă maĭ mult de cât 57 leĭ pe când în buget sunt trecuţĭ cu 75 leĭ?

—⁜—

In privinţa scandaluluĭ de la Predeal, aflăm că autorul rănireĭ, funcţionarul ungur Ortopan, a fost prins şi arestat de guvernul ungar. El va fi dat judecăţeĭ.

—⁜—

Poliţia berlineză a confiscat în toate librăriile o broşură în versurĭ intitulată: *Impĕrate, dă-ne pâine!*

Autorul, D. Florian Geyer, e conservator. In această broşură el descrie situaţia critică, care a rezultat din scumpirea materiilor alimentare.

—⁜—

Aflăm cu părere de rĕŭ ca D-l D. Brătianu este bolnav. D-nul Dr. Kalinderu a fost chemat în grabă.

Dorim grabnică însănătoşare bătrînuluĭ liberal.

—⁜—

Rugăm pe D. Director al căilor ferate să pue la rezon pe şeful găreĭ Comarnic care ştiindu-se protejat, este foarte obraznic cu toate persoanele care aŭ nenorocirea de a avea afacerĭ la gară.

Vom reveni până când D. Gh. Duca se va hotărâ a nu'l maĭ proteja.

—⁜—

Un martor ocular ne scrie că la darea la ţintă a călăraşilor din Galaţĭ, din cincĭ cartuşe câte trăgea un soldat, era mare minune când lua foc douĕ, un ofiţer întrebat respunde că aşa se întâmplă în tot-d'auna.

—⁜—

D-nul Dr. I. Kiriac va inaugura serviciul sĕŭ de chirurgie de la Spitalul Filantropia, Joĭ 1 August, când va fi şi o lecţie de deschidere asupra pansamentelor antiseptice.

In acest serviciŭ se va face *Lunea, Mercurea* şi *Vinerea* operaţiunĭ.

Marţea clinică la patul bolnavilor.

Joia şi Duminica lecţiunĭ la amfiteatru.

—⁜—

Sentinţa prin care căpitanul Ghelt a fost condamnat la cincĭ lunĭ închisoare s'a casat, procesul se va judeca din noŭ de tribunalul militar din Galaţĭ.

—⁜—

Operaţiunile cerealelor în portul Brăila pe ziua de 27 Iulie 1891:

Grâŭ de 58¼ lbr. 14.25, grâŭ de 56 lbr. 13, grâŭ de 57¼ lbr. 13.50, grâŭ de 58 lbr. 13.60; porumb de 60 lbr. 10.10, porumb de 59 lbr. 9.80, porumb de 61½ lbr. 10.25; orz de 47½ lbr. 8.10, orz de 47 lbr. 8.10, orz de 46½ lbr. 8.05, orz de 45½ lbr. 8, orz de 44 lbr. 7.10; orzoaică de 47¼ lbr. 8.67½.

Cereale în depozit pe apă: grâŭ noŭ, 125.000 hect.; porumb 54,000 hect.; rapiţă 7.900 hect. Pe uscat: grâŭ noŭ 131.000 hect.; porumb 125,000 hect.; orz 6.300 hect.; rapiţă 21.000 hectare.

—⁜—

Orele de lucru la ministerul de resboiŭ sunt de la 7 dimineaţa până la 12 şi jumĕtate ziua. Inştiinţăm dar pe persoanele carĭ aŭ afacerĭ cu acel minister că numaĭ la aceste ore îşĭ pot regula afacerile.

—⁜—

Administraţia „Adevĕruluĭ“ *roagă pe toţĭ abonaţiĭ sĕĭ din judeţe, cărora li s'a făcut cunoscut expirarea abonamentelor D-lor, să binevoiască a se grăbi cu preînoirea luĭ, trimiţêndu-ne costul prin mandate postale, care se primesc la toate oficiile postale precum şi la toate gările.*

Aceĭ din Capitală sunt rugaţĭ a'l achita în mâinile incasatoruluĭ nostru contra liberăreĭ chitanţeĭ tăiate din matcă.

—⁜—

Administraţia ziaruluĭ „Adevĕrul“ roagă foarte stăruitor pe toţĭ citiitoriĭ sĕĭ ca numĕrul sĕ nu plătească nicăirĭ şi sub nicĭ un cuvînt foia noastră maĭ mult de 10 banĭ.

Vĕnzătoriĭ noştri aŭ deja un rabat de 25 la sută ceia ce credem că este prea destul.

Mulţămim cu recunoştinţă persoanelor care bine voesc a ne arăta pe vênzătoriĭ abuzivĭ.

—⁜—

HOŢII în TURCIA

PARIS, 29 Iulie.—„Agenţia Havas“ află din Constantinopol că tâlhariĭ aŭ răpit la 7 August lângă Heraclea pe D-nu Raymond, frances, care exploatează moşia Omurdja; logofătul sĕŭ Ruffie a fost răpit în localitatea unde se oprise de curênd trenul de Orient. Ruffie a fost liberat aproape îndată. El a adus D-luĭ de Montebello o scrisoare a D luĭ Raymond, care zice că tâlhariĭ cer 115,000 francĭ de rĕscumpărare sub pedeapsă de a ucide pe prisonierul lor.

D-nu de Montebello a făcut îndată demersurĭ pe lângă Sultan şi Poarta pentru liberarea prisionieruluĭ.

Lista de subscripţiune pentru ridicarea unuĭ monument naţional în oraşul Ploeştĭ, spre amintire vitejilor vînătorĭ din Batalionul al II, căzuţĭ în rezboiul din 1877 (78).

(Va urma) Total . 404.00

TOUT-PARIS

O SINUCIDERE EXPLICATA

O dramă misterioasă s'a petrecut acum de curênd în oraşul... pe care nu pot să'l spuiŭ, pricepeţĭ de ce. Nu voiŭ spune nicĭ în ce ţară se petrece scena: în Francia, în Belgia, poate în Ungaria; faptele sunt prea grave, ca să punem da loc la bănuelĭ.

Persoana care 'mĭ-a istorisit, mĭ-a arătat un petec tăiat dintr'un jurnal, în care am citit:

„In oraşul nostru s'a aflat cu uimire că D-l X... a fost găsit mort, azĭ de dimineaţă, în odaia luĭ. Ţinea încă în mână revolverul cu care se ucisese. Pe o foaie de hârtie, găsită pe biuroul luĭ, eraŭ scrise numaĭ cuvintele acestea: „Să nu fie învinovăţit nimenĭ de moartea mea.“ Se vorbeşte de o scrisoare scrisă uneĭ rude bătrâne.

„Nimic nu poate să lămurească aceastră hotărâre fatală din partea unuĭ magistrat stimat de toată lumea, a căruia carieră începută sub nişte auspiciĭ strălucite, era înfrumuseţată de cea maĭ complectă fericire de familie.

„Se fac fel de fel de presupunerĭ. Se vorbeşte de nişte pierderĭ suferite la el din urmă Krach.“

— Krachul! zise persoana ce vorbia şi a căruia fisionomie se contracta dureros într'un fel de râs ironic. Krachul! Nu banĭ pierduse, nenorocitul! Era ceva maĭ rĕŭ! Vreĭ să judecĭ?

* *

In 1885 omul acesta era judecător de instrucţie tot în oraşul acela.

Un proces cu răsunet 'ĭ-a dat un fel de celebritate. Făcuse instrucţia cu aşa vigoare şi isteţime, că vinovatul fu descoperit, judecat şi osândit la moarte.

Era, cum se zice, un magistrat cu viitor. Maĭ era şi băiat frumos; dar avea ceva maĭ mult ca toate, energie şi desteptăciune în fisionomie.

Foarte căutat în societate, făcuse cunoştinţă cu o văduvă cu douĕ fete fru-

---

FOIŢA ZIARULUI „ADEVĔRUL“

ARSÈNE HOUSSAYE

LACRIMILE JEANEI

XVII (18)

In ajunul căsătorieĭ

— Ce, suferiţĭ o întrebă tînărul magistrat.

— Nu ştiŭ ce am. Haidem în florărie să maĭ respirăm puţin, căcĭ aci e înăduşală.

Ea îĭ luă braţul. Maĭ mult ca nicĭ o dată simţi că acest om nu era trup din trupul eĭ, căcĭ nemic nu-l asemĕna cu dînsa.

Şi cu toate acestea gândea ea, e un om cavaler, are toate calităţile pe care le căutam la Marţial; trebue decĭ ca amorul să fie o crimă pentru ca să fie amor.

In florărie D. Delamare spuse Jeaneĭ vorbele obişnuite de dragoste şi care pe Jeana o aţâţaŭ în loc să o liniştească. Sînt încă oamenĭ care cred că se poate triumfa asupra femeilor prin duioşie.

— Vĕd eŭ bine, zise D. Delamare la urmă, că nu veţĭ maĭ sta cu plăcere la petrecere; sînt maĭ mult de 11 oare, voiţĭ să mergeţĭ acasă?

— Da spuneţĭ şi mameĭ şi du-ne acasă.

După 5 minute D-na d'Armaillac, viitorul soţ şi viitoarea soaţă eraŭ într'o cupea pe care Delamare o luase anume pentru orĭ ce împrejurare. Eĭ vorbi mult de pregătirile căsătorieĭ: totul era rînduit, la primărie ca şi la biserică. A doa zi joĭ trebuia să se căsătorească civil; Vinerĭ se va prânzĭ în familie Nu se va face în această zi căsătoria religioasă din superstiţie. Sâmbătă se va face bine cuvêntarea nunţeĭ la St. Augustin.

Jeana asculta nararea acestor pregătirĭ, fără să creadă un singur moment că ea se va mărita; de asemenea consfătuire n'a fost de cât între mama eĭ şi logodnic; despre dînsa puţin îĭ păsa

Când cupeaua s'a oprit la scară, tânărul magistrat voi să dea braţul Janeĭ, dar Jeana ia scăpat ca o pasăre.

Iĭ apucă iar mâna,

— O Jeană, îĭ zise cu duioşie, luând aere de adoraţie n'aĭ să mĕ daĭ tot deauna afară.

Iĭ sărută mâna, strângând însă într'un mod deosebit mâna mameĭ.

— Mâne şi apoĭ tot deauna.

— Nicĭ odată gândi Jeana.

Şi i se părea că adouazi când D. Delamare va veni să o ducă la primărie nu va găsi de cât o moartă iar nu o femee.

Indată ce Jeana era singură în odaia eĭ, scrise ast-fel luĭ Delamare:

„Sînteţĭ prea cavaler ca să nu vĕ deschid inima. Credeam că o să vĕ iubesc. dar iată-ne în ajunul căsătorieĭ şi n'am pentru D-v de cât o adâncă stimă. Amorul nu este şi eŭ sunt din acele care visam amor în căsătorie.

„Dumnezeu îmĭ e martur că nu sînt vinovată dacă nu vĕ iubesc. Voiam să mă silesc la aceasta, n'am putut şi decĭ trebue să renunţ să mă mărit, din potrivă ar fi reu pentru amândoĭ.

„Sunt prea cinstită ca să joc o comedie. maĭ bine luaţĭ o femee care se potriveşte cu D-v. N'am trimes scrisorĭ de invitaţie de cât la prieteniĭ noştri de aproape. vezĭ mâne dimineaţă şi spune-le ce voiţĭ; spuneţi-le de-o pildă că eu sînt coprinsă de o boală ucigătoare. Cine ştie? aceste scrisorĭ de invitaţie poate vor fi scrisori de doliu,

Adio, orĭ ce s'ar întâmpla nu mă privêşte.

„Jean d'Armaillac„

Cum mântui de isprăvit scrisoarea chemă slujnica, care o aştepta în odaea de îmbrăcat.

—Ema, na, mâine această scrisoare la ora 7 trebue să fie la D. Delamare. Nicĭ un cuvênt să nu spuĭ mameĭ, să nuĭ spuĭ că vrau să es, adă-mĭ repede rochea cea neagră.

Şi când rochia cea neagră i-a adus'o ea o privi şi apoĭ îşĭ zise

—Adecă de ce să nu mă duc cu rochia de nuntă?

Se îmbrăcă cu rochea albă.

O expresie stranie trecu prin faţa eĭ. Işĭ lua mantaua de blană, se învăluĭ, îşĭ puse capişonul şi eşĭ.

—Eĭ iaca aşa, D-ra iar începe cu nebuniile zise slujnica.

Abia era prin parmaclic şi se întoarse.

—Am uitat ceva.

Deschise un slătartaiuic de la măsuţa sa şi luă treĭ sau patru perle.

—Nu prea merge asta zise slujnica când remase singură, trebue să înştiinţez pe cucoana.

Dar îşĭ luĭ de seamă.

— Ah, mie mĭ-ĭ gust de somn acum.

XVIII

Şi totuşi era frumoasă.

Unde se ducea Dra d' Armaillac?

Aţĭ priceput'o: în strada Circuluĭ, care o atrăgea ca o prăpastie.

Era 12½ când intră la Marţial. Negrul era veşnic acolo, credincios la postul luĭ.

Oh, Doamnă, zise el Jeaneĭ, aĭ făcut reu de aĭ venit în astă seară, pentru că D. Conte a pregătit un supeu. Uitaţi-vă la sala de mîncare.

Jeana nu voi să se uite, încă odată fu străpunsă în inimă.

—Ce zise ea, nu s'a sfîrşit încă, aceastră fată voeşte să mă omoare.

Ea îşĭ închipuia că era un supeu intim. Dacă ar fi văzut o masă pentru şese persoane ar fi luat fuga. Dar ideia că Marguerita va veni în astă seară cu amantul săŭ n'o împedică a intra în odaea de culcare.

—Aicĭ va fi culmea petrecereĭ gândi ea.

Când era la D-na de Tramont şi văzu gălbeneala luĭ Marţial, îşĭ închipui că de acum îl câştigase şi că el îĭ va sacrifica pe acea fată.

Era faptul ultimuluĭ eĭ vis.

— Sunt blestemată, nu pot face nicĭ bine nicĭ reu.

Se puse la o măsuţă mică la care scriea Marţial luă un condeĭ şi scriea ca fulgerul de iute

Marţial ceia ce facĭ acolea este nedemn, Mă ripeştĭ pentru cea din urmă dată de la resemnarea de a mă arunca în moarte sau în iad, Vra să zică dragostea D-tale

—Nu ştiŭ ce am. Aidem în florărie să maĭ respirăm puţin, căcĭ aci e înăduşeală

(Va urma)

moase și bogate. Flăcăiĭ umblaŭ nebunĭ după averea lor.

Cu toate tênărul magistrat, căruia 'ĭ vom zice că se chiamă X... nu se arăta de loc îndatoritor cu ele, orĭ pentru că nu voia să lase să se zică cum că e interesat, orĭ pentru că'șĭ adusese aminte de unele vorbe ale buniculuĭ fetelor.

Se întâmplă ceia ce se întâmplă des: răceal, să te slujască maĭ bine ca toate îndatoririle. Și Henrietta și Jeana se amorezară amândouĕ de magistrat. Una alteia 'l lăudară și într'o bună dimineață se pomeniră că sunt rivale.

Din ziua aceia numaĭ pomeniră de X...

El, cu toate acestea, par'că a băgaĭ de seamă dragostea fetelor și nu știa pentru care să se hotărască.

Jeana, maĭ blândă și maĭ sfioasă, cu o poesie tristă în privire, știu să-l facă să se hotărască pentru ea; dar pentru ca de o dată să nu lase să se vadă, el continuă glumele cu cea maĭ mare, Apoĭ într'o zi, arătă curat că 'ĭ place Jeana maĭ bine.

Iarna a trecut așa. Henrietta se făcu posomorîtă și tăcută. Nu maĭ era fată veselă și puțin cochetă de altă-dată. — Odată a lipsit douĕ zile, să se ducă la Z... să vază pe o mătușă și a doua zi, după întoarcerea eĭ, Jeaneĭ i s'a făcut cam rĕŭ. S'a crezut că n'are să'ĭ fie nimic. Boala se înrăutăți și vărsăturile deveniră așa de violente, că doctoriĭ se uitară unul la altul surprinșĭ, fără să îndrăznească să spue pe față ce bănuiaŭ.

Jeana se făcu maĭ bine, apoĭ maĭ rĕŭ și până în opt zile murĭ.

Intristarea Henrietteĭ fu așa de dureroasă și de desperată, că D-l X... deja primit în familie, fu mișcat.

Cu toate acestea slugile șopteaŭ între ele. Una luă un magistrat d'o parte și-ĭ zise:

— Oare D-l nu crede că D-șoara a fost otrăvită?

Magistratul sări în sus, ca isbit de o revelație neașteptată, n'a putut să spue maĭ mult de o vorbă:

— Cine?

— De, știŭ eŭ? rĕspunse servitorul.

Puțin în urmă veni la parchet o denunțare anonimă. D-l X... fu însărcinat să facă instrucția în calitate de judecător. Instrucția se făcu pe tăcute, ca să nu dea de vorbă oamenilor.

Nimenĭ nu se mira de vizitele dese ale D luĭ X... la familia răposateĭ, era considerat ca logodnicul moarteĭ și se părea lucru firesc să se ducă să'șĭ plîngă în sînul familieĭ fericirea pierdută.

Slugile fură întrebate pe rînd și li se dete poruncă straşnică să nu spue la nimenĭ nimic. Nicĭ una n'a vĕzut ce-va bănuitor. Cât despre Henrietta, ea sta închisă în odae și plângea într'una.

Când i se pomenĭ de otravă, căzu jos ca o cârpă. Cu multă greutate, abia aŭ putut s'o facă să'șĭ vie în fire. Magistratul nu maĭ stărui, o întrebă maĭ mult de formă și ea ținea una:

— E grozav! Nu știŭ...

Cu toate acestea servitorul cel bĕtrîn, care a aruncat întâĭ vorba de bănuelĭ, aduse într'o zi un petec de hârtie mototolită, pe care o găsise măturând prin casă.

— D-le, ce-ĭ asta? Parcă'ĭ ceva alb pe hârtie.

— Bine; dă-mĭ-o mie.

Din hârtia analizată fu scos puțin arsenic. Era maĭ mult de cât trebuia ca să dovedească cum-că e crimă la mijloc. Hârtia analizată era o foae dintr'o carte de cântece. Casa fu scotocită peste tot; dar cartea nicăerĭ.

In oraș începuse să se svonească cele ce se petreceaŭ în casa D-neĭ N... și parchetul zorea să sfîrșească odată, ca să pue capăt sgomotelor și să limpezească lucrul.

In sfîrșit nu s'a descoperit nimic. Nicĭ un spițer din oraș nu vîndu-se arsenic orĭ șoricioaică la cine-va de aĭ caseĭ.

A trebuit să se închiză dosarul.

* * *

După un an se anunță căsătoria D-luĭ X... cu D-șoara Henrietta N...

Henrietta fu o soție admirabilă, devotată și pasionată. Toată lumea vorbia numaĭ de fericirea D-luĭ X...

Trecură doĭ anĭ de zile. Se născuse un copil, drăgălaș, cu obrajiĭ trandafiriĭ. Mama n'a putut să'ĭ dea de subt și o țărancă îĭ adormia seara, cântându-ĭ un cântec din locul eĭ.

Intr'o seară D-l X..., care mâncase cu nevasta la niște prietinĭ, s'a dus singur până acasă, se vază dacă doica vede de copil.

Găsi tot la locul luĭ. Copilul, înfășat, dormia pe genunchiĭ doiceĭ, ce-ĭ cânta pe nas un cântec dintr'o carte.

D-luĭ X... îĭ veni rĕŭ.

'Și-aduse aminte că cântecul era acela din care citise o parte în foaia pe care o găsise cu arsenic.

— Ce cânțĭ?

— Un cântec, d-le, dar nu'ĭ sfîrșitul.

El luă cartea și se făcu galben ca turta de ceară.

— Unde aĭ găsit cartea?

— In dulapul cocoaneĭ, când am căutat o căiță pentru copil.

D. X..., se rezemă de părete să nu cază.

Luă cartea, se duse în cabinet și răsfoia dosarele, găsi foaia de hârtie ce avusese arsenic pe ea, o puse la carte și vĕzu că se potrivește.

Era tocmaĭ foaia ce lipsea.

In minutul acela se deschise ușa și Henrietta intră zîmbind. Ișĭ vĕzu bărbatul așa de schimbat că rĕmase înlemnită.

— Cartea asta, Henrietto..., cartea asta... foaia...

Un strigăt surd îĭ rĕspunse și Henrietta se năpusti ca o leoaică să'ĭ ia cartea din mână.

— Nenorocito! Așa dar tu eștĭ!

El căzu sdrobit.

Ea voi să protesteze, apoĭ îngenuchĭ și mărturisi tot. Ișĭ spuse gelozia, patima-ĭ furioasă, dragostea maĭ tare ca orĭ-ce...

— Miserabilo! Inaintea magistratuluĭ vorbeștĭ! Eștĭ pierdută!

— Pierdută! Ah!

Și nebună; se repezi în odaia de alăturĭ, de unde se întoarse cu copilul în brațe.

A fost ceva grozav ceea ce s'a petrecut. Magistratul ișĭ frământa mâinile, se sbătea ca omul ce se luptă cu niște dușmanĭ nevăzuțĭ.

— Luațĭ copilul; nu voiŭ să'l vĕz! Cĭ luați-l odată!

Ișĭ luă nevasta de umerĭ și o dete afară. Când era să închiză ușa, sărută copilul.

Apoĭ puse foaia denunțătoare la locul eĭ, în dosar, luă cartea, o arse cu alte hârtiĭ, se puse la biuroŭ, scrise toată noaptea, și se împușcă în revărsatul zorilor.

— Da, D-le 'mi-a zis persoana ce 'mi-a povestit istoria, scrisese uneĭ rude bătrâne, ce a distrus scrisoarea, cum a citit-o, și în care 'ĭ-a povestit toată întâmplarea cu amăruntul. In scrisoarea eĭ aŭ și rândurile acestea:

— Mor ca să nu fiŭ nicĭ tată nevrednic, nicĭ magistrat ticălos.

Liga pentru Unitatea de cultură a Românilor

Lista de subscripție a ziaruluĭ *Adevĕrul*:

Suma din urmă leĭ . . 1608.00

(Va urma) *Total leĭ 1608.00*

ULTIME INFORMAȚII

In urma articolelor publicate în ultimele numere ale ziaruluĭ nostru în privința vânzăreĭ moșieĭ Déleanca din comuna Dridu, D-l Prim-Procuror Sfetescu, însoțit de D. Inspector domenial Cezianu aŭ plecat astă-seară la orele 4 și jumĕtate la comuna Dridu spre a face o anchetă.

Toțĭ aceĭ pe care i-am numit în numĕrul nostru trecut aŭ fost chemațĭ ca martorĭ.

Așteptăm ancheta D-luĭ prim-procuror cu mare nerăbdare.

Primim din Budapesta următoarea telegramă:

BUDAPESTA, 29 Iulie. — *Se anunță din Raab ziaruluĭ „Nemzet" că geandarmiĭ aŭ arestat pe un individ numit Ilie Georgovo bănuit că este complice în asasinarea luĭ Beltceff. Se asigură că Georgovo va fi condus la Budapesta și de acolo la Sofia.*

D-niĭ procurorĭ Predescu și Fratoștițeanu vor reintra în funcție pe ziua de 1 August când le expiră concediul. Tot în acest timp vor pleca în concediu D-niĭ procurorĭ Paraschivescu și Mitilineu.

In personalul judecătorilor de Instrucție vor pleca în concediu D. Stătescu, Zamfirescu și Tătăranu iar D-niĭ Maxim și Henric Catargiu ale căror concediĭ expiră la 1 August vor relua posturile lor.

Ședința consiliuluĭ comunal al capitaleĭ care era convocat pentru aseară, nu s'a putut ține de oare ce nu s'aŭ întrunit un numĕr îndestulător de membri. Ședința s'a amînat pentru Vinerĭ seara.

* * *

In acea ședință între alte cestiunĭ se va discuta și acordăreĭ autorizațieĭ de a se pune în circulație maĭ multe omnibuzurĭ de către diferite persoane; cum și petițiunea unor birjarĭ în contra circulăreĭ tram-carelor.

Am anunțat că ministerul lucrărilor publice în urma cerereĭ PrimărieĭÍ capitaleĭ, a întocmit o comisiune pentru studiarea aducereĭ apelor de isvor în capitală.

Spre a începe de îndată lucrările studiilor, primăria va remite ministeruluĭ lucrărilor publice peste câte-va zile suma de 10 miĭ leĭ, votată deja de consiliul comunal în acest scop.

Din 29 Iulie până la 7 Augus st. n. s'aŭ ținut examenile orale de licență la Academia din Anvers.

In anul acesta, aŭ fost admișĭ toțĭ româniĭ câțĭ s'aŭ prezentat, ceea-ce nu s'a întâmplat maĭ nicĭ o-dată.

Iată numele tinerilor românĭ licențiațĭ, după ordinea cum aŭ fost admișĭ:

Ioan Popa, satulungul, Săcele (Transilvania), Adolphe Feldman, Buzĕŭ, D Marinescu-Bragadiru, Bucureștĭ, St. Trandafirescu, Bucureștĭ, C. Bobcșiŭ, Bucureștĭ, D. Drăgănescu, Iașĭ și M. Mirică, Calafat.

Localul pentru morgă, construit pe cheul Dâmboviței de către Primăria capitaleĭ, va fi gata în toamna aceasta.

Bine-voiască D-l Ministru de culte a cerceta care este causa de nicĭ până acum nu s'aŭ dat lefurile învĕtătorilor săteștĭ din Argeș.

In toțĭ aniĭ, toțĭ învĕțătoriĭ săteștĭ eraŭ achitațĭ încă de pe la 15 Iulie, acum este sfârșitul luneĭ și mandatul de lefurile bieților învĕțătorĭ nu s'a trimes încă.

Rugăm pe D-l ministru de Culte a lua măsurĭ urgente pentru liberarea lefurilor învĕțătorilor,

Operațiunile cerealelor în portul Brăila pe ziua de 29 Iulie 1891:

Grâŭ de 58 3/4 libre 14,55, grâŭ de 58 1/4 libre 13,82 jum., grâŭ de 58 libre 14,20, grâŭ de 57 1/2 libre 13,65; orz de 48 3/4 libre 8,35, orz de 47 libre 8,60; porumb de 58 3/4 libre 9,82 jum, porumb de 58 1/2 libre 9,70.

Citim în *Lupta*

Alaltăierĭ s'a întâmplat la Giurgiu un scandal între un ofițer și fostul deputat Dimitriu. Lucrurile ajungênd la bătaie și ofițerul trăgênd sabia, D. Dimitriu îl dezarmă și apoĭ îl puse pe goană.

Ofițerul fugi pe ușă cu capul gol și cu teaca goală; apoĭ, sosind în centrul orașuluĭ, fu trimes la arest.

Iată buletinul operațiunilor găreĭ Titu pe zilele de 27 și 28.

Vênz. cump. Lib. chile *Prețul*: a 21 banițe

Zădăriceanu Gheorghiade 62,300, f. 103. Zenide Nicolaide 60,100 f. 91,50. Zenide Eisenstein 60,500 f. 93. M. Grozescu Koutzoudi 58 1/2,200, f. 84. G. Nițescu. 58 1/2,100 f. 84. Trică Nicolaidi 58 1/2,200 f. 84. Țăraneștĭ fr. 84—90. Chila de lbr. 58—59.

*

Iar pe ziua de 29 Iulie 150 chile, lbr. 60, fr. 94 chilo, vênzător Th. Dimitriu, cumpărător Iosef Solomon.

Marfa de obor de lbr. 58—60 fr. 88—92 chilo.

Radu Mirea lucrător la binaua din strada Gârliței No. 3, a încetat subit din viață ierĭ pe la orele 3 jum. p. m. Cadavru s'a transportat spitaluluĭ Colțea.

Astă seară primul debut al trupeĭ de gimnastică *Fachini* la grădina *Bobinca* din Strada Academieĭ.

La un dentist.

— Ah! mĕ doare o măsea de nu maĭ pot. Am venit să mĭ-o scoatețĭ.

Dentistul, după ce o examinează:

— Scoaterea are să fie anevoioasă, trebue să vĕ adorm cu cloroform.

Clientul scoate port-moneul.

Dentistul:

— Nu e nevoie.. Imĭ plătițĭ pe urmă.

Clientul:

— Voiam numaĭ să știŭ cât am în pungă.

Casa de Schimb B. MARCU din *Strada Smârdan Nr. 15*, în fața Bănceĭ Naționale, spre poștă, ne comunică următoarele cursurĭ.

4% Renta amortisabilă	84 1/4
5% Imprumutul comunal (1883)	94—
5% Imprumutul comunal (1890)	95—
5% Scris. funciare urbane	94—
5% Scris. funciare rurale	97 3/4
5% Renta amortisabilă	99—
5% Scris. urbane de Iașĭ	85—

Administrația ziaruluĭ „Adevĕrul" pentru a putea reduce cu 25 la sută prețul publicațiunilor, a renunțat cu desăvîrșire la serviciul Agenția Havas precum și celor-l'alțĭ agențĭ de publicitate și anunță pe numeroșiĭ sĕĭ cititorĭ și'n special pe D-niĭ comercianțĭ și industriașĭ, că în viitor anunțurile, inserțiile și reclamele se primesc numaĭ la Administrație, Bulevardul Elisabeta Nr. 111.

ULTIME TELEGRAME

PETERSBURG, 30 Iulie. — Știrea dată de *Figaro*, după care s'ar fi decis sediul la Nijni-Novgorod, în urma turburărilor, este cu desăvîrșire neîntemeiată. Autoritățile aŭ ordonat numaĭ mĕsurĭ de siguranță, carĭ sunt maĭ aspre în timpul bâlciuluĭ.

VIENA 30 Iulie. — Regele Serbieĭ a plecat la 8 ore la Ischl cu suita sa și personalul legațiuneĭ sêrbeștĭ.

BIBLIOGRAFIE

Cel mult până la 10 August va apare: **Curs începător de aritmetică,** pentru uzul claselor primare și claseĭ întêiŭ gimnaziale, de *Constantin Barcănescu*, ediția II, cu totul corectată și adăogită de însușĭ autorul.

*

D. H. Tiktin, cunoscutul filolog din Iașĭ, a dat la lumină o lucrare foarte însemnată, întitulată **Gramatica română** partea I (etimologia). *Partea II (sintaxa) se află sub presă.*

Dupe părerea oamenilor competențĭ în materie această gramatică, lucrată pe baza ultimelor rezultate ale linguisticeĭ și pedagogieĭ, va face epocă în învĕțămêntul școalelor secundare.

Autorul a căutat a introduce în această carte o mulțime numeroasă de deprinderĭ și bucățĭ de citire, scutind ast-fel pe elevĭ a'șĭ maĭ procura pe lângă gramatică și deosebite cărțĭ de citire, bucățile date în gramatică fiind cu totul suficiente pentru clasele respective.

Recomandăm cu insistență această operă didactică profesorilor de limba română.

Prețut p. I e de leĭ 2.80. Se află de vînzare la toate librăriile din țară.

Depozitul general la D-niĭ librarĭ-editorĭ frațiĭ Șaraga din Iașĭ.

ANUNCIU

Societatea în nume colectiv pentru exploatarea pădurilor «Ața și Bour» de pe Domeniul Coroaneĭ Bicaz, județul Neamțu: face cunoscut prin aceasta că în ziua de 8 (20) August 1891, se va ține licitațiune pentru darea în antrepriză a menajuluĭ lucrătorilor de la «Ața și Bour», care se coprinde în 9 chil. făină de păpușoĭ de bună calitate, 1 chil. brânză, asemenea de calitate bună 1/4 chil. sare, și 1/4 litru rachiŭ 8/12 de fie-care lucrătorr și care în total anual se urcă de la 15 până la 20 de miĭ de tainurĭ plus dreptul de a vinde mărunțiș în localul de cârciumă fără plată.

Licitația se va ține cu oferte sigilate, ofertele trebue să fie însoțite de o garanție de 1000 leĭ, care se vor depune atât garanția cât și ofertele la Schelia gura Tărcău unde se vor priimi până în ziua de 8 (20) August ora 2 p. m., Supra-oferte nu se admite.

Concurențiĭ care vor bine-voi a lua această întreprindere vor lua informațiĭ în orĭ-ce zi la Schelia Tarcău.

Directore, **Török Anton.**

La „Crucea Albă" vezĭ anunțul de pe pagina IV.

MERSUL TRENURILOR

PORNESC DIN BUCUREȘTI:

București-Iași, direct de persoane. — Pleacă din Bucureștĭ la ora 7 dim., din Ploeștĭ 8,58 dim., din Buzĕŭ 11,11 dim., din Rîmnicul-Sărat 12,11 p. m., din Focșanĭ 1,20 p. m., din Mărășeștĭ 2,10 p. m., din Adjud 3,09 p. m., din Bacăŭ 5,18 p. m., din Roman 7 seara, din Pășcanĭ 8,49 s., sosește în Iașĭ 11,05 s. — **Accelerat,** pleacă din Bucureștĭ 9,35 seara, din Ploeștĭ 11,04 noaptea, din Buzĕŭ 12,54 noaptea, din Rîmnicul-Sărat 1,46 dim., din Focșanĭ 2,43 dim., din Mărășeștĭ 3,20 d., din Adjud 4,13 dim., din Bacăŭ 5,57 dim., din Roman, 7,13 dim., din Pășcanĭ 8.40 dim., sosește în Iașĭ la 10,45 dim.

București-Vaslui, Brăila-Galați, direct accelerat.— Pleacă din Bucureștĭ la 7.50 seara, din Ploeștĭ 9,42 seara, din Buzĕŭ 11,41 seara, din Rîmnicu-Sărat 12,39 s., din Focșanĭ 1,37 nóptea, din Mărășeștĭ 2,15 noaptea, din Tecucĭ la 2,53 dim., din Bêrlad 4,23 dim., din Crasna la 5,28 dim., sosește în Vasluĭ la 5,52 dim. spre Galațĭ, din Buzĕŭ pleacă la 12 noaptea, din Brăila 2,31 noaptea, din Barboșĭ 3,22 d., sosește în Galațĭ 4 dim.

București-Vêrciorova, direct accelerat. — Pleacă din Bucureștĭ 6,40 seara, din Titu 7,47 seara, din Piteștĭ 9,08 seara, din Costeștĭ 9,36 dim., Slatina 10,57 seara, din Piatra Olt 11,19 seara, din Craiova 12,24 noaptea, din Filiașĭ 1,13 dim., din Turnu-Severin 3,10 dim., sosește în Vêrciorova 3.32 dim. — **De persoane** pleacă din Bucureștĭ 8.10 dim., din Titu 9,39 dim., din Goleștĭ 11 dim., din Piteștĭ 11.37, din Costeștĭ 12,11 p. m., din Slatina 1,46 p. m., din Piatra Olt 2 29 p. m., din Craiova, 4,04 p. m., din Filiașĭ 5,18 p. m., din Turnu-Severin 7,59 seara, sosește în Vêrciorova 8,25 s.— **Fulgerul** pleacă din Bucureștĭ 4,03 seara, din Titu 5.06 seara, din Piteștĭ 6,22 s., din Slatina 8,07 dim., din Craiova 9,28 seara, din Filiașĭ 10.15 seara, din Turnu-Severin 12,06 noaptea, sosește în Vêrciorova 12,28 noaptea.

București-Craiova, direct, persoane. —Pleacă din Bucureștĭ 2.48 p. m., din Titu 4.03 seara, din Goleștĭ 5.30 seara, din Piteștĭ 6 seara, din Costeștĭ 6.31 seara, din Slatina 8.32 seara, din Piatra 9.05, sosește la Craiova 10.20 s.

București-Pitești, direct, persoane.—Pleacă din Bucureștĭ 6.45 d., din Titu 8.21 d., din Goleștĭ 9.46 d., sosește la Piteștĭ 10.44 d.

București-Galați, direct, persoane. — Pleacă din Bucureștĭ 9,40 d., din Ploeștĭ 11,48 d., din Buzĕŭ 2.05 p. m., din Brăila 5.02 p. m., din Barboșĭ 5.59 p. m., sosește Galațĭ 6.35 seara.

Acelașĭ tren spre Tecucĭ.—Pleacă din Buzĕŭ 2.15 p. m., din R.-Sărat 3.49 p.m., din Focșanĭ 7.48 seara, din Mărășeștĭ 9.02 seara, sosește Tecucĭ 9.45 seara.

București-Predeal, direct accelerat.—Pleacă din Bucureștĭ 4.40 p. m., din Ploeștĭ 6.17 seara, din Câmpina 7.18 seara, din Sinaia 8.31 seara, sosește Predeal 9.10 seara.

Accelerat.—Pleacă din Bucureștĭ 7:35 d., din Ploeștĭ 9.44 d., din Câmpina 10.48 d., din Sinaia 12.03 p. m., sosește Predeal 12.45 p. m.

De persoane. — Pleacă din Bucureștĭ 8.50 d., din Ploeștĭ 10.48 d., din Câmpina 11.55 d., din Sinaia 1.14 p. m., sosește Predeal 1.56 p. m.

București-Giurgiu, direct, (fulger), pleacă din Bucureștĭ 5,35 dim. sosește Smârda 7,10 d. *Persoane* pleacă din Bucureștĭ gara de Nord 8 d. din Filaret 8,30 d., sosește Giurgiu 10,18 d.— *De persoane* din Bucureștĭ, gara de Nord 5.25 p. m., din Filaret 5,56, sosește Giurgiu 7,48 s.

București-Călărașĭ Feteștĭ-Slobozia, pleacă din Bucureștĭ 7,50 dim., sosește Călărașĭ 12,20 p. m. Feteștĭ 11,58 d., Slobozia 12,05 p. m.

SOSESC IN BUCUREȘTI

Din Iașĭ 7,30 d. și la 9,55 s.
Din Vaslui-Galatz 8,40 d.
Din Predeal 11.55 d. la 8,50 s. și la 9,30 seara.
Din Galațĭ 5,10 s.
Din Vêrciorova 11.15 s. Fulgerul, la 9,25 d. acceleratu 8,25 s. persoane.
Din Craiova 12,55 p. m.
Din Piteștĭ 9,10 seara.
Din Călărașĭ 6,25 s.
Din Giurgiu 3,56 p. m. fulgerul, la 0,45 d. și 7,20 s. persoane.

PROPRIETAR-EDITOR THOMA BASILESCU.

TIPOGRAFIA THOMA BASILESCU, BULEVARDUL ELISABETA, 111 BUCURESTI.